

HÁKUN og ikki Tórstein

Tað er bæði láturligt og ikki at lesa Dagblaðið nr. 52, sum umrøðar noktan av valbrævi Tórstein Petersens. Tað er ikki annað betur at trúgva, eftir teirra skrivilagi, enn at teir megu trúgva fólk flest eru analfabetar, ella er tað nakað, ið hevur sett seg á heila teirra, sum teir ikki kunnu groðast fyri. Tí tað er púra einki nýtt, sum kom undan kavi nú, at Tórstein ikki vildi bliva góðtíkin sum fólkatingsmaður, tað var nakað, sum var teimum greitt longu undan uppstillingini, men gott var at nýta hann sum stemmufiskara, fyri at fáa Hákon ein feitari sess at aga á.

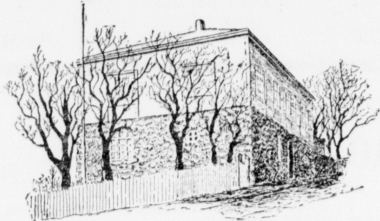
Ikki man tað heldur vera fólka-flokkinum vónbrot, at Tórstein ikki bleiv góðtíkin sum fólkatingsmaður, tí um tað var, so vildi flokkurin staðið dyggari um hann nú. Men tað er Hákon, ið er flokksins alla og omega, og ber ikki so væl til at standa solidariskur um Tórstein, men istaðin venda sær við tí, at teir vilja nokta Dam at koma aftur í fólkatingsseðsin, og tí taka við at lata Hákon fara. Dagblaðið sigur soleiðis í somu grein: »Lógina útleiggja menn soleiðis, at um valevni fólkaflakksins skuldu vera solidariskir og sagt, at verður Tórstein Petersen ikki góðtíkin, so vilja vit heldur ikki, so vildi tað hent, at næsti listi verður tiki, og at P. M. Dam tá vildi verið settur sum fólkatingsmaður.«

Óg viðari verður sagt, at »størri karrikaturur kundi ikki hugsast av fríum valum, men vit fara ikki at viðmæla at spæla fólkatingsseðsin uppi hendurnar á øðrum flokki, tá veljarar okkara vóru bidnir um at fara á val, millum annað fyri at fáa henda mannin P. M. Dam úr sessinum.« At fólkaflokkurin ikki nakrantíð hevur havt nakra virðing fyri fólkatingsseðsinum og heldur ongatið hevur ætlað at nýta henda sess fyri at fremja nakað gott fyri land og fólk, prógvaðu teir longu, tá teir ikki stillaðu upp. Hesa ferð stillaðu teir uppáttur bert fyri at fremja illgerðir og ikki nakað landsgagniligt, soleiðis nýtur hesin flokkur fólksins áhugasessir. Nei, ikki er at ivast í tí, at tað, sum fólkaflokkurin hevði í hyggju undan valinum, var júst at fáa Hákon til fólkatingsmann og ikki Tórstein, og hetta sama hava teir nú fingið útint.

Tað vísti seg við lögtingsvalið seinast, hvussu sterkt hald Tórstein hevði innan fólkaflokkinn, við tað, at hann noyddist at hava egnan lista, og soleiðis ikki fekk høvi til at gerast lögtingsmaður. Dagblaðið kann sostatt so lítið siga til stóðu danska fólkatingsins um góðtákan av valbrævi Tórsteins, tí eingin hevur víst honum størri vanvirðing enn fólkaflokkurin.

Tað kann fólkaflokkurin gera sær greitt, at um Tórstein ikki var

FØROYA BANKI

ADALSTOVAN Í TÓRSHAVN
TELEFON 1350

ÚTBANKARNIR taka ímóti peningi við somu treytum:
Í NORDUROYUM: Klakksvík, telefon 274.
Í SUÐUROY: Tvøroyri, telefon 32.

Setið avlopspeningin í BANKAN

HAR STENDUR HANN TRYGGAST
OG HAR GEVUR HANN RENTU:

Á innlánskonto 4 % pro anno
við 3 mánaða uppsøgn
Á bankabók 3½ % pro anno
Á chekk-konto 2 % pro anno

Í EYSTUROY: Runavík telefon 24.
Í VÁGOY: Miðvágur, telefon 7.

Maktstríðið í Ruslandi

Heimurin allur livir í einum støðugur ótta fyri, at stórkríggj skal bresta á aftur; og er tað tí ikki undarligt, at øll eygu í vesturlondum eru vend móti Ruslandi og teim hendingum, har fara fram. Nýliga vóru aftur nakrir av oddamönnum russa skúgvaðir til viks, teirra millum Molotov, og gitt hevur verið dúgliga hvat ið aftan fyri hesa hending býr. Danska blaðið Social-Demokraten skriver hesa oddagrein um hetta evnið:

Er magtkampen endt?

Som det er karakteristisk for et diktaturland, fik offentligheden ikke nogen at vide om uoverensstemmelse inden for sovjetledelsen, for afgørelsen var truffet, og den sejrende part kunne udstede sine bandbiller mod de tabende. Ingen offentlige drøftelser i presse eller på møder gjorde det muligt for befolkningen i det store sovjetrige at skønne om, hvem den ville give ret. Sådan er diktaturet — folket er uden adgang til at gøre sin mening gældende.

Men efter at afgørelsen i det stormende opgør i Kreml er kendt, begynder dog lidt at sive ud om de ophidsende scener, der udsprang sig i næsten et par uger, før der meddeltes noget til befolkningen og den øvrige verden. Det er dog endnu kun den sejrende parts fremstilling, der bl. a. via polske og italienske kommunistblade får lov at blive kendt. Men selv denne partsfremstilling giver dog nogle værdifulde oplysninger til vurdering af det, der er sket.

Som en kendsgerning må det efter alt foreliggende fastslås, at der gennem længere tid har været dybtgående uoverensstemmelser mellem de udadtil så enige sovjetledere. Uenigheden har vedrørt både inden- og udenrigspolitikken. — Men hvis man derefter vil søge

at konstatere, hvilken stilling de forskellige sovjetledere indtog, så bliver opgaven vanskelig. Det fremgår af en enkelt bemærkning i den italienske omtale af opgøret, at Molotov, Kaganovitch, Malenkov og Shapilov ikke har været enige i alle spørgsmål. Stort set synes dog stillingen at have været den, at Molotov og de, der fulgte ham, har ønsket en hårdere kurs navnlig udadtil. »Njet«-politikken er på mere end een måde blevet Molotovs skæbne.

De politiske uoverensstemmelser har imidlertid ikke været det, der fik det hele til at eksplodere. Også det fremgår af både polske og italienske versioner. Krisen nåede sit klimaks, da de 4 nu bandlyste præsidiemedlemmer forenedes til en aktion for at styre Krushchev. Dermed træder det personlige motiv ind i billedet på en meget stærkere måde, end man efter de første meddelelser kunne se. Det er sikkert at trække linjerne hårdt op, hvis man siger, at det var en personlig magtkamp, hvor de personlige uoverensstemmelser kun delvis spillede en rolle. Den sejrende parts egen fremstilling af striden viser dog, hvor stærkt den personlige rivalisering dominerede opgøret.

At magtmotivet spiller en så stor rolle, understreges også af den nu løbende hadske kampagne mod de styrtede. Den frie verden er efterhånden vænnet til, at sovjetlederne fra i går af deres sejrende efterfølgere gøres til skurke men det virker dog hver gang lige frastødende. Hvis der overhovedet var sømmelighed hos de danske kommunister, ville de reagere. Men de er jo blot lakajer for den til enhver tid herskende gruppe i Kreml.

Den omstændighed, at det i så høj grad er en personlig kraftprøve om magten, vil næppe være uden betydning fremefter. Den kan føre til yderligere repressalier mod de tabende. Og hvad der er endnu mere betydningsfuldt, den gør det sandsynligt, at der endnu

kan venes nye faser i magtkampen. Krushchev og Bulganin samt Shukov har i fællesskab vundet denne runde. Vinder de også den næste? Og vil de holde sammen? Det vil vist være klogt at være belavet på, at der kan komme nye eksplosioner, som afslører bitre modsætninger, hvor der i dag proklameres enighed.

TAÐ ER VERUNLEIKI

- a t um landsstýrið ikki hevði fram t yvirtøku av bústaðarviðurski ft unum, høvdu vit í dag líkindi til ódýr og langfreistað húsa byggingarlán. (Meira enn 60 ára afturgjaldingarfrest.)
- a t hundradtals ferðir hevur 14. sept. skirt Th. Petersen við øll um hugsandi svikjaraheitum, tí hann og hansara menn rýmdu av tingi aftaná fólkaatkvøðuna.
- a t hesin sami »svikjarin« í dag er vorðin fremsta »frælsishetja« tjóðveldismanna.
- a t øllum teim nýggju eykabyrðun um í skatti og okurtolli kunnu vit takka sambands-, tjóðveldis- og fólkaflakksmonnum fyri.
- a t um tað var eydnast fólkaflakks monnum og Kr. Djurhuus at forða fyri, at landið yviltók alla trygging, vildu teir í dag havt forkomið landinum einar 12 milj. kr.

Í 1940 eydnaðist tað javnaðar monnum at fáa fram yvirtøkuna av tryggingini, so hon gjordist ogn landsins. Í dag eigur Tryggingar sambandið meira enn 12 milj. kr. Varð hetta javnaðarmannamálið ikki fram t, var mestiparturin av hesum peningi farin út av landinum, og peningurin var allur havnaður í lummum hjá privatspekulantum — innlendskum og útlandskum.

á listanum, so vildi tað ikki verið gjørligt hjá flokkinum at fingið fólkatingsseðsin.

D.J.